

PODELITEV DOMICILNE LISTINE RAŠIŠKI ČETI

N I S O K L O N I L I

Kadar pišemo in govorimo o zgodovini Rašiške čete, ne moremo mimo dejstva, da je bila njena ustanovitev rezultat dela članov Komunistične partije Slovenije na terenu pod Šmarno goro, pod Rašico in v Črnučah.

Komunisti v tem obsavskem predelu bivšega partijskega ljubljanskega okrožja so se še pred kapitulacijo Jugoslavije pripravljali na obrambo proti porajajočemu se fašizmu. Zato jih napad Nemčije na Jugoslavijo ni iznenadil. V dneh, ko se je jugoslovanska vojska umikala pred sovražnikom, so člani Komunistične partije iz Tacna, Pirnič, Črnuč in Trzina nabrali toliko orožja, da so se z njim oborožili vsi borci prvih partizanskih enot na območju Šmarne gore in Rašice.

Dve četi

O partizanskih enotah, ki naj bi se ustanovile na nekdanjem območju rajonskega komiteja KPS Tacen-Sentvid-Medvode, so njeni člani razpravljali takoj po prihodu nemškega okupatorja v ta predel Gorenjske. Na sestanku v prvi polovici maja 1941. leta, ki ga je vodil Ivan Novak iz Tacna v gozdčku pod Šmarno goro, je bilo sklenjeno, da se spriči tolikšnega števila članov KPS v tem rajonu ustanovita dve partizanski četi: prva na levem bregu Save s komandirjem Stanetom Koscem iz Gameljna, druga pa na desnem bregu Save s komandirjem Alojzjem Sifrerjem. Vodstvo komunistične partije tega obsavskega območja je še pred napadom Nemčije na Sovjetsko zvezo 22. junijem 1941. leta odločilo, kdo izmed članov KPS bo odšel v partizane in kdo bo ostal na terenu pri političnem delu. Zato odhod članov KPS v ilegalo in v partizane v dneh, ko jih je iskala

nemška policija, ni bil beg pred aretacijo, temveč zavestna vključitev v narodnoosvobodilni boj proti okupatorjem.

Iz obsavskega območja so najprej odšli v partizane črnuški komunisti. 24. junija 1941. leta so se zbrali v gozdu nad vasjo Črnuče in ustanovili črnuško partizansko skupino. Sredi julija sta bili ustanovljeni tudi šmarnogorska in gameljska partizanska skupina. Na sestanku 19. julija 1941. leta na Šmarni gori, ki ga je vodil inštruktor Centralnega komiteja Komunistične partije Slovenije Lojze Kebe iz Tacna, so se borci šmarnogorske in gameljske partizanske skupine odločili, da prično z vstajo — v skladu z navodili Glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet o pričetku vstaje v Sloveniji. Tako so borci šmarnogorske partizanske skupine 22. julija 1941 iz zasede nad vasjo Tacen napadli bivšega jugoslovanskega orožnika, ki so ga borci obsodili na smrt z ustrelitvijo zaradi izdajstva komunistov in zaradi sodelovanja pri aretacijah in preganjanju zavednih Slovencev po prihodu nemškega okupatorja v ta predel Gorenjske. Gameljska partizanska skupina pa je ta dan pripravljala tudi likvidacijo izdajalcev iz Gameljna.

28. julija 1941 — ustanovitev Rašiške čete

Zaradi napada šmarnogorske partizanske skupine 22. julija na izdajalca slovenskega naroda — bivšega orožnika, je nemški okupator v dneh od 23. do 26. julija 1941. leta na območju bivše občine Šmartno pod Šmarno goro aretiral več kakor 30 simpaziterjev narodnoosvobodilnega gibanja. Dva od aretiranih sta bila kmalu nato ustreljena. V teh dneh okupatorjevega na-

ZAHVALA

Predsednik skupščine občine Šiška in vodstva družbenopolitičnih organizacij se iskreno zahvaljujejo vsem prizadevnim organizatorjem, ki so s požrtvovalnim delom kakorkoli pripomogli k tako uspelemu praznovanju občinskega praznika. Zlasti velja zahvala odboru za proslavo, tovarišem in tovarišicam, ki so imeli na skrbi povorko ter kulturnikom, ki so nam pripravili tako pester in zanimiv program v dvorani Tivoli. Zahvaljujemo se vsem društvom, organizacijam, klubom, šolam, ustanovam in ne nazadnje delovnim organizacijam, ki so letos prvičkrat sodelovale v povorki. Hvala tudi vam, občani občine Šiška, ki ste se tako množično udeležili praznovanja našega praznika!

silja na obsavskem območju onstran Save so se šmarnogorska, gameljska in črnuška partizanska skupina okrepile s prihodom novih borcev.

Po navodilu Glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet, da je treba preiti k večjim akcijam in napadom proti okupatorjem, je prišlo 28. julija 1941. leta do združitve črnuške, šmarnogorske in gameljske partizanske skupine in ustanovitve Rašiške čete. Za komandirja so izvolili Staneta Kosca iz Gameljna, za komisarja Mileta Spacapana iz Črnuč, ki ga je kmalu nasledil Maks Pečar iz Črnuč, za sekretarja četne partijske organizacije pa je bil izvoljen Cene Štupar iz Črnuč.

Rašiška četa je delovala kot samostojna partizanska enota, zato se je Glavno poveljstvo slovenskih partizanskih čet odločilo, da se četa vključi h Kamniškemu bataljonu. Svečanostim ob priključitvi Rašiške čete h Kamniškemu bataljonu 17. avgusta 1941 na Rašici so prisostvovali tudi borci drugih čet Kamniškega bataljona. Po številu borcev in borbenih skušnjah je bila Rašiška četa najmočnejša partizanska enota, zato je bilo njenih 13 borcev dodeljenih h Kamniški in Mengeško-moravski četi.

Borci Rašiške čete so še pred vključitvijo h Kamniškemu bataljonu 17. avgusta izvršili vrsto sabotažnih akcij proti nemškemu okupatorju in domačim izdajalcem: v dneh od 4. do 6. avgusta so borci pod geslom — niti zrna pšenice okupatorjem — požgali gospodarska poslopja z žitom na Črnučah, v Repnjah pri Vodichah in v Šmartnem pod Šmarno goro, ki so po izgonu lastnikov v Srbijo postala last nemškega okupatorja; v noči na 12. avgust so borci minirali most preko reke Gameljščice v Spodnjih Ga- (Nadaljevanje na 2. strani)